

xandre Bataller i Héctor H. Gassó (ed.): *Un amor, uns carrers* (Universitat de València); Dolors Llopart: *El rebost* (Cossetània); Dolors Llopart i Roser Ros (ed.): *Dona i folklore* (Tantàgora); Carme Oriol i Emili Samper (ed.): *Això era i no era. Obra folklòrica de Josep M. Pujol* (Publicacions URV); Carme Oriol i Emili Samper (ed.): *Three Selected Papers on Catalan Folklore* (Publicacions URV); *Estudis de Literatura Oral Popular / Studies in Oral Folk Literature 3* (Publicacions URV); Emili Samper: *Llegendes de Tarragona* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat); Cels Gomis: *Zoologia popular catalana* (Sidillà); Joan Soler i Amigó i Roser Pubill: *Les bruixes es pentinen* (Pòrtic); Josep Temporal: *Rondalla meravellosa i filosofia* (Món de Llibres) i Caterina Valriu: *Personatges de llegenda a la tradició popular mallorquina* (Leonard Muntaner).

Els assistents a la trobada gaudiren d'una visita a l'arqueta gòtica de Sant Martirià, comentada per Jeroni Moner del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles; d'una visita guiada a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, a càrrec de Núria Batllem, directora del centre; d'un concert de guitarra a càrrec de Jordi Codina al Centre Excursionista de Banyoles; i d'una visita a l'estany de Banyoles amb la barca Tirona amb la narració de les llegendes de l'estany, a càrrec d'Àngel Vergés.

En el marc de la trobada, va tenir lloc l'assemblea anual del grup. Alguns dels acords adoptats foren la celebració de la XI Trobada els dies 6 i 7 de novembre de 2015 al voltant del tema «Excursions, viatges, migracions: etno-poètica i mobilitat humana» i la renovació del grup gestor, constituït per Anna Francés, M. Jesús Francés, Emili Samper i Àngel Vergés.

La celebració d'aquesta desena trobada evidencia la vitalitat d'aquest grup nascut l'octubre de 2004 a partir d'una reunió promoguda per Josep M. Pujol (1947-2012) i Carme Oriol, de la Universitat Rovira i Virgili, i que es va materialitzar l'any següent a Tarragona (25/11/2005) amb la constitució formal del grup. Les deu trobades celebrades per (gairebé) tot l'àmbit lingüístic català i els nou volums publicats en són una bona mostra.

Emili SAMPER PRUNERA
Universitat Rovira i Virgili

«III Jornada sobre edició de textos literaris catalans» (IEC, 28 de novembre de 2014). — La primera «Jornada sobre edició de textos literaris catalans» es va fer a Barcelona, a la seu del CSIC, el novembre del 2007, centrada en els textos anteriors a les normes fabrianes, i la segona a la Universitat de Vic el novembre del 2011, centrada llavors en els segles XIX i XX. Podem recordar els que signem la crònica la convergència de tots els assistents en la necessitat i l'alt interès de repetir aquelles dues experiències. I atenent aquell desig compartit, en aquest propassat 2014 se n'ha celebrat la tercera, ara amb un ventall temporal més ampli, des de Llull fins a M. Mercè Marçal. Totes tres jornades han tingut aquest tret característic: convocar els filòlegs a exposar i discutir les feines d'ecddòtica en curs d'elaboració, feina a cavall de la filologia, la lingüística, la història literària i la materialitat de la presentació final dels textos al lector.

La III Jornada se celebrà a la sala Pi i Sunyer de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. Després de la presentació a càrrec de Ramon Pinyol, que, amb Josep M. Domingo, Manuel Llanas, Joan Santanach i M. Àngels Verdaguer, ha organitzat la jornada, Albert Rossich (UdG) presentà alguns resultats d'una part de la seva llarga recerca sobre Francesc Vicent Garcia, aplicada en aquesta ocasió a les interpolacions a la *Còmedia de Santa Bàrbara*, amb detalls molt significatius de la aprofundida feina que fa com a editor en el sentit més complet i profund del mot, a la recerca dels detalls filològics i lingüístics que han de permetre presentar els textos de manera no només rigorosa sinó també explicativa. Al costat de la reflexió sobre la identificació de les interpolacions i de l'autoria d'aquests afegits, posà de relleu, per exemple, com el coneixement de la llengua parlada reflectida en el text (en la rima, posem per cas) juga un paper important en la identificació de la procedència de l'autor.

La segona aportació fou la d'Eulàlia Miralles i Pep Valsalobre (UV / UdG) amb el títol «Problemes, claus i mètode per a una edició crítica de l'obra poètica de Francesc Fontanella» amb la presentació de l'imprescindible coneixement de l'origen dels temes i la poètica barroca i el treball minucios que demana l'ecddòtica, exemplificada amb el sonet «Muda Dafne la planta fugitiva».

En la tercera Francesc Tous (UB) presentà el projecte d'edició dels *Mil proverbis* (1302) de Ramon Llull, complexa tasca per la desena de testimonis de totes les èpoques, i que posarà en edició amb criteris actualitzats la interessant i rica col·lecció de proverbis lullians. Tous tractà de l'originalitat d'aquestes formulacions lingüístiques breus, remarcant la dimensió creativa del genial autor en relació amb la tradició anterior.

Tancà la sessió del matí Joan Santanach, amb la presentació de la col·lecció Tast de Clàssics de l'editorial Barcino, que acosta les obres literàries clàssiques de més relleu al català contemporani pensant en lectors joves, amb adaptacions fetes per escriptors de prestigi que fan una feina impagable per a la difusió del nostres clàssics. Santanach recordà la tradició de les adaptacions de les grans obres clàssiques i remarcà la novetat dels encàrrecs individualitzats a autors d'avui. Són llibres que es fan estimar per la seva modèstia farcida de feina rigorosa i acurada. Una contribució essencial per a la divulgació i unes edicions d'una gran responsabilitat social i pedagògica.

A la tarda, Teresa Julio (UVIC-UCC) va tractar de «La regularització dels textos vuitcentistes espanyols». Amb una documentació exhaustiva, molt ben exemplificada amb textos de diverses tipologies, va quedar clar que l'existència d'un diccionari d'autoritats, d'una gramàtica, d'una ortografia i un diccionari normatiu treballats a fons en el s. XVIII des de la Real Academia Española, la literatura espanyola va enfrontar-se a l'esclat literari del Vuit-cents amb unes armes i bagatges dels quals no va gaudir la literatura catalana. De fet, en la normativa espanyola no s'han produït des d'aleshores més que ajustos menors de tipus bàsicament ortogràfic. Així, doncs, ni el lector ni l'escriptor espanyols van trobar-se amb els greus problemes que suposava tant l'anarquia lingüística catalana com la manca d'ensenyament en l'idioma del país.

Maria Sevilla (UB), amb el títol d'«Estudi genètic d'uns manuscrits de treball de *La passió segons Renée Vivien* de M. Mercè Marçal», partint dels pressupòsits teòrics de Genette, va presentar un resum de l'estudi genètic d'aquesta obra a partir dels mecanoscrits i manuscrits de M. Mercè Marçal conservats a la Biblioteca de Catalunya. L'interès d'aquests materials és molt alt, ja que permet de veure com l'autora va anar construint el text. La seva anàlisi per a conèixer la gestació literària és innegable i, atès que es conserven aquests materials, indispensable per a un treball de fons sobre l'obra marçaliana. En tot cas, l'ecddòtica coneix de sempre el valor dels esborranys de treball i de les versions prèvies. Una altra cosa és com, segons els autors, la codificació de les variants i el procés creatiu es poden representar en format de llibre i de si tenen interès per al lector corrent.

Els assistents i els organitzadors manifestaren un cop més el valor de trobades d'aquest tipus, que permeten de veure l'àmplia casuística que es dona en l'edició de textos i la necessitat de les reflexions acadèmiques en veu alta i acompanyats dels col·legues de l'ofici.

Xavier LUNA-BATLLE
Ramon PINYOL

L'Alguer al Born. Documentals, música i debats sobre la comunitat catalanoparlant de Sardenya (18 i 19 de desembre de 2014). — El Born Centre Cultural és estat, per tot el 2014, un escenari privilegiat per la cultura en llengua catalana. El complex sorgeix damunt de les runes d'un barri que, enderrocat com a conseqüència de la desfeta de Barcelona l'any 1714, era una de les parts més actives de la ciutat fins a l'arribada de les tropes borbòniques. Destruït per motius mili-